

Bizalom és felelősség

Hetvenöt éves az INNOVATEXT®

Dr. Kokasné dr. Palicska Livia

„Bizalom és felelősség” ez a két szó jellemzi az idén jubileumot ünneplő INNOVATEXT Zrt.-t, amely az 1949-ben alapított Textilipari Kutató Intézet (TKI) átalakulásával, a privatizációt követően jött létre és vált mára a hazai textil- és ruhaipar meghatározó vizsgáló és tanúsító intézetévé és tudásközpontjává.

ellenőrzésére, a vonatkozó 18/2008 (XII.3) SZMM rendelet és a 89/686/EGK Irányelv szerint.

Az INNOVATEXT tagja a textilipari kutatóintézeteket tömörítő nemzetközi TEXT-RANET szervezetnek, amely a textilipari kutatás és fejlesztés európai hálózataként működő, döntően a kutatási témák meghatározásával, a projektekhez szükséges konzorciumok létrehozásával foglalkozó szervezet.

E korszakban az intézet több nemzetközi kutatási és fejlesztési projektben vett részt. Ilyenek voltak pl.

- a *SMADETEX*, amelynek eredménye egy ötnyelvű multimédiás textilipari hibagyűjtemény és technológiai kézikönyv volt,
- a *Textiles & Construction* (az építőiparban használatos textiliák szabványos vizsgálati eredményeinek értelmezésére hétnyelvű oktatóeszköz) és
- a *SEWNEW* (ötnyelvű multimédiás oktatóanyag innovatív textiltanyagok varrástechnológiáinak elsajátítására). Külön megemlítendő
  - az *ITE* projektben való közreműködés (az európai szintű intelligens textilipari környezet kialakításáért) a *BENTEX* projekt folytatásaként (a legjobban bevált módszerek gyűjtése, elemzése és terjesztése), továbbá
  - a vállalatok felkészítése és bevonása kutatás-fejlesztési programokba a *CORDIS* adatbázis segítségével;
  - a *Plasmapretex* a plazmakezelés alkalmazási lehetőségeit vizsgálta textiliákon,
  - az *Ozo3Tex* színvédő textilkikészítési eljárásokat fejlesztett ki az ózon okozta problémák megoldására,
  - az *Innotex* célja a folyamatinnováció volt katalizáló eszköz kifejlesztésével a textilgyártásban;
  - a *Fashion School* projekt eredménye egy nemzetközi textil/ruházati kereskedelmi értelmező szótár volt. A 2000-es évek elejének kutatási eredménye volt
  - a *NanoMOF* projekt, amely a veszélyes gázok szűrésére alkalmas nanoporózus fém-organikus vegyületek fejlesztésére irányult és
  - a *Game4Manager* projekt;
  - említésre méltó eredmény még a *Leonardo da Vinci* projekt támogatásával összeállított több nyelvű oktató DVD is;
  - az *ARIADNA*, magyar nyelven *Bobinka* címmel megjelent népszerű DVD a pályaválasztás előtt álló fiataloknak mutatja be interaktívan a teljes textilipari gyártási folyamatot.

A kezdetek

A Textilipari Kutató Intézet (TKI) munkája az intézet 1949. évi megalakulásától kezdve a hazai textilipar állami fejlesztéseire irányult, de kutatási eredményei hozzájárultak a hadipari fejlesztések polgári alkalmazásához is. Az állami támogatással működő intézetet **Földes Pál**, majd **dr. Ekés Mihály**, 1973-tól **dr. Tilajka**

Sándor vezette, részlegeit már a kezdetektől kiváló vezetőik irányították, mint pl. *dr. Dischka Győző*, *dr. Rusznák István* és *Králik Iván*, így hamarosan a kelet-európai textilipari műszerfejlesztés központjává válhatott.

1985-től 1991-ig **dr. Hajmásy Tibor** vezette az intézetet. A textilipari alkalmazott kutatásokban élen járó intézet komoly eredményeket ért el a gyártásfejlesztésben, a termelékenység fokozását célzó folyamatszabályozás és automatizálás elterjesztésében is.

Kutatói közül sikereikre való tekintettel kiemelkedik – több más jól ismert szakember mellett – *dr. Bercsényi L. György*, *dr. Bonkáló Tamás*, *Czagányi Zsuzsa*, *Holczer György*, *Mazán Kálmán*, *Vass György* és *Winkler Istvánné* is. Az 1968-as gazdasági reform az intézet működésére is kihatott. A költségvetési támogatás megszűntével önálló vállalként kezdett működni, amihez a textilipari rekonstrukcióhoz kapcsolódó vállalati megbízások jelentették a fő bevételi forrást. Együttműködéseket alakított ki több felsőfokú oktatási intézmény textiles tanszékével, és bekapcsolódott a nemzetközi K+F programokba.

Az INNOVATEXT első évtizedei

Az egyre elismertebb személyi- és eszközháttérrel rendelkező kutatóintézetből 1979-ben alakult meg az INNOVATEXT Textilipari Kutató és Fejlesztő Vállalat, amely 1996-tól zártkörű részvénytársaságként működik. Az intézetben meghatározó korszak volt az a 23 év, amelyben **dr. Pataki Pál** volt a vezérigazgató, valamint *Jancsó Eszter* és *Szalay László* végzett kimagasló irányító-, fejlesztő- és szervező tevékenységet. Az ő munkájuk is hozzájárult ahhoz, hogy a német tulajdonba kerülő INNOVATEXT a volt kelet-európai országok közül elsőként kapott felvételt az 1992-ben megalakult Nemzetközi OEKO-TEX® Szervezet tagjainak sorába, és 2004-től jogosítványa kiterjedt a bizonyítványok önálló kiadására is. 2005-ben az intézet bekerült az Európai Unió kijelölt és bejelentett (notifikált) szervezetei közé. Ezzel jogosulttá vált a kijelölt területébe tartozó egyéni védőeszközök megfelelés

Az INNOVATEXT Zrt. napjainkban

Az intézet vezérigazgatói tiszttségét 2014 óta **dr. Kokasné dr. Palicska Livia** tölti be. Irányítása alatt az intézet személyi állománya és infrastruktúrája is megújult. A kőbányai telephelyre érkező látogató rendezett, virágokkal díszített és szépen parkosított zöld környezetben találja magát. Ez egy igazi

oázis a kőbányai főútvonal mentén. A főépület kívül-belül takaros. Rögtön feltűnik, hogy nemcsak a külsőre, de a belső terekre is nagy gondot fordítanak. Az energiamegtakarítás érdekében az összes nyílászárót kicserélték, de komoly beruházást igényelt az új energiahatékony gázkazánok beszerelése is. Új tetőszerkezetet kapott az épület és megvalósult az épület teljes külső szigetelése is. Az igényesen felújított irodákban színvonalas a munkakörnyezet. A belső terek, az ebédlő, a kávézó modern és esztétikus kialakítású, a kertben kialakított terasz kellemes környezetet biztosít az ebédszünethez és az üzleti megbeszélésekhez.

A felújítás során megkülönböztetett figyelmet fordítottak a laboratóriumokra, amelyeknek műszerállománya is gyarapodott.

Az INNOVATEXT mechanikai laboratóriuma napjainkban

A vizsgálati szabványokban előírt hőmérsékletet és páratartalmat új precíziós klímaberendezés biztosítja a minták kondicionálása és a vizsgálat során és egy korszerű vizlágító berendezést szereltek fel a laboratóriumi vízhálózatra.

TDM késvágás vizsgálat (FERO) – MSZ EN ISO 13997

Vízszlopnyomás-mérő (MESDAN) – MSZ EN ISO 811

Az egyéni védőeszközök vizsgálatához a ProTexSafe kutatási projekt keretében került sor az MSZ EN ISO 13997 szabvány szerinti késvágási ellenállás mérésére (TDM) szolgáló új műszer beszerzésére.

A textiltermékek vízbehatolással szembeni ellenállásának MSZ EN ISO 811 szabvány szerinti vizsgálatára a MESDAN cégtől vásárolt új vízszlopnyomás mérő műszer áll rendelkezésre. A folyékony vegyszerek elleni védelem MSZ EN ISO 6530 szabvány szerinti vizsgálata ma már a MIRTA-KONTROL cég folyadék adagoló készülékén történik.

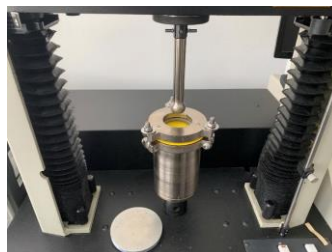
A fénnel és időjárással szembeni színtartóság MSZ EN ISO 105-B02 szabvány szerinti vizsgálatához egy frissebb évjáratú Xenotest Alpha +készlet áll rendelkezésre, de említésre méltó még az új analitikai precíziós mérleg, a dörzsöléssel szembeni vizsgálatra beszerzett Testex-típusú és SDL-ATLAS készülék, valamint az új rázógép is.

Folyadékadagoló készülék (MIRTA-KONTROL) MSZ EN ISO 6530

Egyedi vizsgálatok az ügyfelek igényei szerint

Az INNOVATEXT egyedi vizsgálatokkal is áll ügyfelei rendelkezésére. A Julius K9 Zrt. cég kutyahám termékeinek szilárdságára egyedi befogórendszer szolgált az Instron szakítógépen.

Ponyva repesztési szilárdság meghatározása (PELSO-KOM) – ISO 3303-1

Kutyahám szilárdságának vizsgálata

Egyedi igény szerint alakították ki a ponyva repesztési szilárdságának ISO 3303-1 szabvány szerint végzett vizsgálatát (PELSO-KOM) is.

Egyéni védőeszközök tanúsítása és ellenőrzése

Az INNOVATEXT napjainkban egyre bővülő szolgáltatási portfólióval áll ügyfelei rendelkezésre. Az MSZ EN ISO/IEC 17025 szerint akkreditált laboratórium textil termékek széleskörű vizsgálatát végzi. Az INNOVATEXT Zrt. az Európai Unió bejelentett intézeteként (Nr. 1523)

INNOVATEXT®
Member of the HOHENSTEIN Group

EGYÉNI VEDŐESZKÖZÖK VIZSGÁI ÁTA ÉS TANÚSÍTÁSA

az (EU) 2016/425 rendelete szerint vizsgálja, tanúsítja és ellenőrzi a kijelölési területébe tartozó egyéni védőeszközöket (védő-ruhákat és védőkesztyűket). Képviseli hazánkat az EU bejelentett szervezeteinek horizontális és vertikális együttműködési csoportjában.

Kijelölési területébe bekerült 2020-ban a védőruházat fertőző anyagok ellen (MSZ EN 14126), 2021-ben pedig a feszültség alatti munkavégzés során használt vezetőképes védőruházat (MSZ EN 61482-2), valamint a terepi védőruházat tűzoltók részére (MSZ EN ISO 15384) is.

A 2021/22-es Covid-járvány idején nagy szükség volt hazai fejlesztésű egészségügyi védőfelszerelésekre. Az INNOVATEXT csapata komoly erőfeszítéssel felvállalta a kijelölési terület bővítését biológiai fertőző kockázatok ellen védő ruházatok típustanúsítására. A *Szemerédy Andrea* vezetésével működő EVE-osztály rekord sebességgel volt képes tanúsítani az első hazai fejlesztésű alapanyagból védőruházatot. Ennek eredményeként végre hazai gyártású, Covid ellen védő overálok kerülhettek forgalomba és így orvosolni lehetett az egészségügyi személyzet védőruházatánál a súlyos ellátási nehézségeket.

OEKO-TEX® tanúsítás

Az intézet tevékenységében kiemelkedő szerepet kap az OEKO-TEX® szabványok szerinti vizsgálat és tanúsítás.

A nemzetközi OEKO-TEX® szervezetet a szabványok kidolgozásában a fenntarthatóság és az átláthatóság iránti elkötelezettség vezérli. A bizonyítottan tudományos alapokon nyugvó

OEKO-TEX® tanúsítások lehetővé teszik, hogy az ellátási lánc minden szereplője és a fogyasztó is felelős döntéseket hozhasson és ezáltal megvédje Földünk természetes erőforrásait.

Az elmúlt években dinamikusan bővültek a piac igényeihez igazított OEKO-TEX® tanúsítások. A textil termékekre kidolgozott és a világon a legismertebb OEKO-TEX® STANDARD 100 szabvány mellett mára már a bőr termékek (LEATHER STANDARD), valamint vegyi anyagok (színezékek, kikészítőszerke) vizsgálatára vonatkozó tanúsítások (ECO PASSPORT) is keresettek. A portfólió ma már kiterjed az organikus és a reciklált (újrahasznosított) tartalom tanúsítására is. Az intézet a termék tanúsításokat a vizsgálólaboratóriumokban elvégzett eredmények megfelelése alapján állítja ki, aminek feltétele, hogy az auditorok helyszíni ellenőrzést is végezzenek. A tanúsítások egy évig érvényesek, amelyek megfelelés esetén hosszabbíthatóak.

A fenntartható gyártás tanúsítását az OEKO-TEX® STeP szabvány szerint végzik. A tanúsítás biztosítja a felelősségteljes gyártást a társadalomért és a bolygóért. A szabvány szigorú követelményrendszert fogalmaz meg a gyártó számára. Ennek betartását szigorúan ellenőrzik az intézet auditorai. A tanúsítási folyamat során különös figyelmet fordítanak a társadalmi, a környezetvédelmi és a minőségirányítási szempontokra a teljes beszállítói lánc mentén. Ez a tanúsítvány valós felelősségvállalást jelent a munkavállalókkal és a környezettel szemben, és támogatja a vállalatot a fenntarthatóbb termelés felé vezető úton.

Az OEKO-TEX® moduláris szabványrendszere lehetővé teszi, hogy az a gyártó, amely a fenntartható

gyártásra vonatkozó STeP tanúsítás mellett STANDARD 100 vagy LEATHER STANDARD tanúsítással is rendelkezik, megkaphassa az OEKO-TEX® MADE IN GREEN címkét. A címke azt üzeni a fogyasztónak, hogy az áru egy minden szempontból jobb, felelősen gyártott és biztonságosan tesztelt textil és bőr termék. Amely termék ezt a címkét viseli, azt fenntartható módon állítják elő, társadalmilag felelős munkahelyeken. A termékek teljes mértékben nyomon követhetők és káros anyagokra bevizsgáltak.

Az intézet munkájának eredményességét az érvényes OEKO-TEX® tanúsítványok és címkék egyre nagyobb száma is alátámasztja. Az üzletág eredményesége *Kovács Andrásné* osztályvezető által vezetett csapat érdeme. Az elmúlt években számos friss diplomás kolléga került az osztályra. A kiválasztásnál szempont a megfelelő motiváció, a vegyészmérnöki képzettség és az angol nyelven való folyékony kommunikáció. Az újoncok önálló munkavégzését támogatja a folyamatos belső oktatás a mentorálás. A fiatalok gyorsan beilleszkednek, és nem meglepetés, hogy mindnyájan közel maximumos pontszámot érnek el a komoly felkészülést igénylő nemzetközi tréninget követő vizsgán, amely az OEKO-TEX auditori kinevezéséhez szükséges.

Egyéb szolgáltatások

Az INNOVATEXT Zrt. a HOHENSTEIN csoport széleskörű szolgáltatásait is képviseli hazánkban. A textiltisztító szakmában világszerte elismert a RAL-GZ 992 minőségbiztosítási rendszer. Komoly siker, hogy az intézet közreműködésével ezt a tanúsítás hazánkban már több mosoda is megszerezte. A HOHENSTEIN-minőségtanúsítások komoly értéket jelentenek az üzleti világban, legyen szó munkaruháról, fehérneműről, vagy divattermekről, a felhasználó számára fontos a kényelmes viselet, az ergonomikus kialakítás, a ruházatfiziológiailag optimált vagy az egyéb funkcionális tulajdonság is. A termékeknel a jövőben a fenntarthatósági paraméterek is fontossá válnak. Mindezekre képes megoldást nyújtani a termék tanúsítások széles köre.

Az intézet mérnökszolgálati tevékenységet is folytat, amelynek során a megbízás a textiltermékekben előforduló hibák eredetének, okának megállapítására is irányulhat. Az intézet szakértői a hibák elemzése után javaslatot tesznek a hiányosság megszüntetésére, újbóli előfordulásának kiküszöbölésére.

Kutatás, fejlesztés

Az intézet az új vezetés alatt is nagy hangsúlyt fektet a kutatás-fejlesztésre, ezért számos nemzetközi projektkezdemenyezéshez csatlakozott. Aktív tagja a textilipari kutatóintézetek európai szövetségének, a *TEXTRANET-*

nek. Hazai gyártó cég és egyetemi kutatók bevonásával valósult meg a „ProTexSafe – Funkcionális textil termékek és egyéni védőeszközök kifejlesztése mechanikai rezgés, termikus kockázat elleni védelemhez és életminőség javításához” című EUREKA-projekt, amely a hároméves futamidő alatt komoly kutatásokra és eszközfejlesztésre adott lehetőséget (<https://www.protexsafe.hu/>). Jelentős eredmények születtek az „ENTeR – Szakértői hálózat textiliák újrahasznosításához” című projekt keretében is, amely a textil hulladékok csökkentését és a körforgásos gazdaság felé való elmozdulást segítette. A projekt az Interreg támogatással nemzetközi együttműködésben valósult meg (<https://programme2014-20.interreg-central.eu/Content.Node/enter.html>).

Az intézet szorosan együttműködik a Magyar Könyvüipari Szövetséggel (MKSZ) és a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesülettel (TMTE), és aktívan részt vesz e szervezetek pályázati tevékenységében is (www.safeinwork.hu, és www.tex2green.hu).

A SAFEINWORK projekt eredményeként ágazati munkavédelmi oktatóanyag jött létre, míg a Tex2Green projektben pedig több ágazati tanulmány is született és létrejött a hazai vállalkozások könnyebb kereshetőségére egy könnyűipari adatbázis is.

Az Európai Unió, új 7 évre szóló támogatási keretprogramja, a Horizont Europe közel 100 milliárd eurós forrást nyit meg a kutatási, a versenyképességet növelő és az innovációt elősegítő programokra. Az intézet kutatási terveiben kiemelt cél, hogy kapcsolódni tudjon a 2025-ban megnyíló Textile of the Future partnerségi kezdeményezésekhez. Ehhez jó alapot nyújt, hogy tagja az Európai Textil Technológiai Platformnak (ETP) is, amely a program hivatalos vezető szervezete lesz.

Közösségi élet

Az INNOVATEXT Zrt. csapata az elmúlt években összetartó közösséggé kovácsolódott. 2015-ben egy emlékeztető hajókirándulással indult a csapatépítés Esztergomban, ezt követte az InnoFest, a felejthetetlen nyári kerti party, mesészenen feldíszített kertben, tele fáklyákkal, sok nevetéssel, késő éjszakába nyúló ügyességi versenyekkel. Több selyemfestő workshop bizonyította a csapat kreativitását, a kitartását pedig a kerékpártúra a

Velencei-tó körül. Minden évben elmaradhatatlan a házi desszert-remek felvonultatása a karácsonyi bulin. Ma már egyre izgatottabban várja mindenki az InnoTED eseményeket, amelyeken egy-egy csoport bemutatja, hogy mivel is foglalkozik munkaidőben – mindezt persze úgy, hogy az esemény szórakoztató, humoros és egyben tanulságos is legyen. Így a csapatnak része volt már olyan divatbemutatóban, amelyen túsarkú cipőben vultak fel tűzoltóruhás kollégák, de „varázslók” bűvészműtányaiként bemutatott különleges kémiai kísérletekben is. Van még tovább? Igen, idén másodszer rendeztük meg a nagyszerű farsangi álarcosbált, ahol volt tánc, társasjátékozás, eszem-iszom és főleg jó hangulat!

Zárszó

Az INNOVATEXT Zrt. napjainkban szélesre tárult nemzetközi környezetben működik. Nemzetközileg is elismert pozícióját az évtizedek alatt felhalmozott tudás alapozza meg. Ügyfeleinek többsége, alvállalkozói, anyavállalata külföldi, ezért a mindennapi munkában az angol nyelv használata elengedhetetlen. Bár az egykori Textilkutatóból mára egy jóval kisebb intézet maradt csupán, de változatlanul magas színvonalon és sikeresen működik. Összetartó csapata sikeresen integrálódott a HOHENSTEIN 1300 főt foglalkoztató nemzetközi multi világába, megőrizve családi jellegét, ahol a kollégák egyben barátok is.

Büszkék vagyunk az elődök szakmai munkájára és az elmúlt évtizedekben elért eredményeinkre. Nemcsak szolgáltatási portfóliónk módosul és bővül folyamatosan, hanem az intézet maga is. A felújítás során a dolgozók bevonásával alakítottuk esztétikussá a munkahelyeket és az intézetet körülvevő ápolt szép zöld környezetet.

Ragot jelent, hogy a dinamikusan fejlődő és a nemzetközileg is elismert HOHENSTEIN csoport tagja vagyunk. Ugyanakkor ebben a multi környezetben is megőriztük a családi hangulatot és a közvetlenséget, rendszeresen tartunk csapatépítő rendezvényeket, amelyek minden résztvevőnek tartogatnak meglepetéseket.

Vizsgálatainkkal, tanúsításainkkal és tanácsadásunkkal készséggel állunk ügyfeleink rendelkezésére!

